

Til lovforslag nr. L 33. Betænkning afgivet af Uddannelsesudvalget den 28. november 2002

Betænkning

over

Forslag til lov om ændring af lov om almen voksenuddannelse og om voksenuddannelsescentre og lov om kursus til højere forberedelseseksamen og om studieforberedende enkeltfagsundervisning for voksne m.v.

(Deltagerbetaling, lokalråd m.v.)

[af undervisningsministeren (Ulla Tørnæs)]

1. Ændringsforslag

Der er af undervisningsministeren stillet 5 ændringsforslag til lovforslaget.

2. Udvalgsarbejdet

Lovforslaget blev fremsat den 10. oktober 2002 og var til 1. behandling den 7. november 2002. Lovforslaget blev efter 1. behandling henviset til behandling i Uddannelsesudvalget.

Møder

Udvalget har behandlet lovforslaget i 4 møder.

Høring

Et udkast til lovforslaget har inden fremsættelsen været sendt i høring, og undervisningsministeren sendte den 4. september 2002 dette udkast til udvalget, jf. (folketingsåret 2001-02, 2. samling) alm. del – bilag 522. Den 28. oktober 2002 sendte undervisningsministeren de indkomne høringssvar samt et notat herom til udvalget.

Skriftlige henvendelser

Udvalget har i forbindelse med udvalgsarbejdet modtaget skriftlige henvendelser fra:

Forstanderforeningen, Gymnasieskolernes Lærerforening og Landsforbundet af Voksen- og Ungdomsundervisere,
Peter Gug-Kjeldsen, Nakskov,

Gymnasieskolernes Lærerforenings Lokalbestyrelse i Nordjyllands Amt,
Kursistrådet VUC Odense,
Landssammenslutningen af Kursusstuderende,

Pædagogisk Råd ved VUC Vest,
Randers HF & VUC,
SiD og KAD,
Mette Skrædderdal, Fakse,
VUC i Vejen,
VUC Storstrøm,
VUC Sønderjylland,
VUC Thy-Mors og
VUC Århus.

Undervisningsministeren har over for udvalget kommenteret de skriftlige henvendelser til udvalget.

Deputationer

Endvidere har følgende mundtligt over for udvalget redegjort for deres holdning til lovforslaget:

Forstanderforeningen, Gymnasieskolernes Lærerforening og Landsforbundet af Voksen- og Ungdomsundervisere,
Landssammenslutningen af Kursusstuderende,
SiD og KAD og
VUC Thy-Mors.

Spørgsmål

Udvalget har stillet 31 spørgsmål til undervisningsministeren til skriftlig besvarelse, som denne har besvaret.

3. Tilkendegivelse fra undervisningsministeren

Ministeren har tilkendegivet følgende over for udvalget:

»Skatteministeriet har på givent foranledning vejledende oplyst, at tilbagebetaling er skattefri, i det omfang kursisterne har et retskrav på tilbagebetaling af deltagerbetalingen efter gennemførelse af en fuld adgangsgivende eksamen eller en adgangsgivende fagpakke. Den endelige afgørelse heraf tilkommer dog den lignende myndighed.«

4. Indstillinger og politiske bemærkninger

Et *mindretal* i udvalget (V, DF og KF) indstiller lovforslaget til *vedtagelse* med de stillede ændringsforslag.

Dansk Folkeparti mener, at med ændringsforslaget vil de grupper, som Dansk Folkeparti under 1. behandling af lovforslaget ytrede nervøsitet for ville komme i økonomisk klemme, nu være tilgodeset i et omfang, der er tilfredsstillende.

Et *andet mindretal* i udvalget (S) indstiller lovforslaget til *forkastelse* ved 3. behandling. Mindretallet vil redegøre for sin stilling til ændringsforslagene ved 2. behandling.

Et *tredje mindretal* i udvalget (RV, EL og KRF) indstiller lovforslaget til *forkastelse* ved 3. behandling og vil stemme hverken for eller imod ændringsforslagene.

Det Radikale Venstre ønsker at gøre det helt klart, at regeringen med sin politik på voksenuddannelsesområdet gør det vanskeligt for voksne uden uddannelse at efter- eller videreuddanne sig. Dette er urimeligt, fordi det er mennesker, der ikke har gjort brug af uddannelsessystemet i den yngre alder eller på den »normerede« tid.

Efter Det Radikale Venstres opfattelse bør det være gratis at erhverve sig en kompetencegivende uddannelse i det tempo, der er relevant for den enkelte, og på det tidspunkt i livet, der gør det muligt. Det Radikale Venstre vil arbejde for, at dette igen bliver muligt, og stemmer derfor imod lovforslaget.

Enhedslisten har hverken lod eller del i dette lovforslag og vil derfor ikke tages til indtægt for Folketingets flertals forsøg på at reparere på de skader, de forvolder VUC-kursisterne. Så længe flertallet i øvrigt ikke kompenserer amterne for at fritage kursister for deltagerbetaling, vil dette formentlig enten ikke ske, eller også risikerer det at medføre forringelser i andre dele af amternes service.

Enhedslisten vil derfor hverken stemme for eller imod undervisningsministerens ændringsforslag.

Enhedslisten bemærker desuden, at lovforslaget betyder en voldsom stigning i brugerbetalingen for kursister på VUC og er et frontalangreb på de svageste, der er under uddannelse.

Med den voldsomme stigning af brugerbetaling for at tage 8., 9. og 10. klasse-fag og den voldsomme stigning i brugerbetalingen for at tage gymnasiale og hf-fag, gør regeringen det meget sværere for mange ufaglærte at supplere deres skolegang.

De, der for alvor bliver ramt, er de op til 50.000 beskæftigede VUC-kursister, som ikke får SU eller SVU, og som ikke kan få det. Det er dem, der skal betale mange tusinde kroner ved kasse et. Det er dem, der med dette asociale lovforslag for alvor får svært ved at supplere deres uddannelse.

Konsekvensen af brugerbetaling på VUC så man, da den daværende regering for et par år siden gjorde det samme. Brugerbetaling skræmte de kortuddannede bort. Antallet af VUC-kursister faldt voldsomt. Brugerbetaling – den være sig nok så lille – er udtryk for en glidebane. Brugerbetaling, også en delvis brugerbetaling for de rige, er af det onde, fordi den bryder med princippet om uddannelse som et alment gode for alle uanset køn og social baggrund.

Efter at være blevet hårdt presset har regeringen piller enkelte fag ud – basale fag, som de kaldes. I lovforslaget omtales de centrale grundfag, bl.a. dansk, engelsk, matematik og dansk som andetsprog. Man kan kun undre sig over det begrænsede uddannelsespolitiske og pædagogiske syn, der ligger til grund for lovforslaget. Selv på egne præmisser er dette et dårligt lovforslag, som Enhedslisten ikke kan støtte.

Kristeligt Folkepartis medlem af udvalget bemærker, at lovforslaget vil føre til, at brugerbe- og tillægsbev.lovforslag)

talingen stiger for 8.-10. klasse og for hf. Fag, som er gratis, når de tages af unge, skal de lidt ældre nu betale for. Det er ikke rimeligt.

Hidtil har livslang læring og indsatsen for at forbedre medarbejdernes kvalifikationer været vigtige målsætninger i uddannelsespolitikken. Dette lovforslag modarbejder direkte disse målsætninger ved at gøre det dyrere at få en kompetencegivende uddannelse.

Lovforslaget rammer især de svageste på arbejdsmarkedet, nemlig de ufaglærte, og gør det vanskeligt for dem at supplere deres skolegang.

Et fjerde mindretal (SF) indstiller lovforslaget til *forkastelse* ved 3. behandling og vil stemme imod de stillede ændringsforslag.

Tjóðveldisflokkurinn, Inuit Ataqatigiit og Simmut var på tidspunktet for betænkningens afgivelse ikke repræsenteret med medlemmer i udvalget og havde dermed ikke adgang til at komme med indstillinger eller politiske udtalelser i betænkningen.

En oversigt over Folketingets sammensætning er optrykt i betænkningen. Der gøres opmærksom på, at et flertal eller et mindretal i udvalget ikke altid vil afspejle et flertal/mindretal ved afstemning i Folketingssalen.

5. Ændringsforslag med bemærkninger

Ændringsforslag

Af *undervisningsministeren*, tiltrådt af et *mindretal* (V, DF og KF):

Til § 2

1) Efter nr. 1 indsættes som nyt nummer:

»01. I § 29, stk. 1, ændres »stk. 4« til: »stk. 5«.«
[Ændring som konsekvens af nr. 3]

2) I den under nr. 2 foreslåede affattelse af § 29, stk. 2, indsættes i 2. pkt. efter »undervisningsministeren«: », jf. dog stk. 3«. [Ændring som konsekvens af nr. 3]

3) Efter nr. 2 indsættes som nye numre:

»02. I § 29 indsættes efter stk. 2 som nyt stykke:

»Stk. 3. Det enkelte amtsråd kan efter nærmere bestemmelse herom beslutte, at kursister, som allerede har gennemført 2 eller 3 fag, der kan indgå i en af de fagsammensætninger, der er adgangsgivende til mellemlange videregående uddannelser,

og som tilmelder sig yderligere fag, friholdes for betaling for det 3. og 4. fag, henholdsvis det 4. fag, der kan indgå i en sådan fagsammensætning, og at kursister, som samtidig tilmelder sig alle fag i en af de fagsammensætninger med 2-4 fag, der er adgangsgivende til mellemlange videregående uddannelser, friholdes for betaling for 1 eller flere fag i fagsammensætningen.«

Stk. 3-14 bliver herefter stk. 4-15.

03. I § 29, stk. 7, der bliver stk. 8, ændres »stk. 5 og 6« til: »stk. 6 og 7«, og i § 29, stk. 8 og 10, der bliver stk. 9 og 11, ændres »stk. 9« til: »stk. 10«.«

[Friholdelse for deltagerbetaling og konsekvensændring]

4) Nr. 3 affattes således:

»3. § 29, stk. 11-14, der bliver stk. 12-15, ophæves, og i stedet indsættes:

»Stk. 12. Indbetaling af deltagerbetaling for det pågældende fag, jf. stk. 2, er en betingelse for at kunne deltage i undervisning og prøver, jf. dog stk. 3.

Stk. 13. Reglerne i stk. 2-12 finder ikke anvendelse, hvor der i øvrigt er fastsat bestemmelser om betaling for undervisningen.«

[Ændring som konsekvens af nr. 3]

5) Efter nr. 3 indsættes som nyt nummer:

»04. I § 29 a ændres »stk. 9« til: »stk. 10«.«

[Ændring som konsekvens af nr. 3]

Bemærkninger

Til nr. 1

Ændringen er en konsekvens af tilføjelsen af et nyt stk. 3.

Til nr. 2

Ændringen er en konsekvens af indførelsen af en mulighed for, at amtsrådet kan friholde visse kursister for deltagerbetaling, jf. forslaget til nyt stk. 3, da dette vil kunne medføre, at kursister ikke kommer til at betale minimumsbeløbet.

Til nr. 3.

Med ændringerne gives der det enkelte amtsråd mulighed for at friholde en eller flere grupper af kursister for deltagerbetaling:

- 1) Kursister, der allerede har gennemført 2 eller efter amtsrådets bestemmelse eventuelt 3 fag, der kan indgå i en fagsammensætning med 3 eller 4 fag, der i henhold til bekendtgørelse nr. 154 af 6. marts 2000 om adgang, indskrivning og orlov m.v. ved videregående uddannelser (adgangsbekendtgørelsen) er adgangsgivende til visse mellemlange videregående uddannelser (sygeplejerskeuddannelsen, radiografuddannelsen, hospitalslaborantuddannelsen (bioanalytiker) og socialrådgiveruddannelsen).
- 2) Kursister, der samlet tilmelder sig en adgangsgivende fagsammensætning til de under 1 nævnte uddannelser, og evt. efter amtsrådets bestemmelse tillige de kursister, der tilmelder sig en fagsammensætning på kun 2 fag, der i henhold til adgangsbekendtgørelsen er adgangsgivende til pædagoguddannelsen.

Det er op til amtsrådet, om det vil benytte sig af mulighederne for at tilgodese begge kursistgrupper eller kun én af disse grupper. Amtsrådet må dog sikre sig, at princippet om ligebehandling af kursister overholdes i forbindelse med valg af friholdelsesordning, herunder af kombinationerne af ordningerne. Endvidere må amtsrådet sikre, at alle borgere bliver orienteret om, hvilke særlige ordninger for friholdelse for deltagerbetaling der er gældende i amtet.

Hvis et amtsråd benytter sig af en af eller begge de nævnte muligheder for at friholde kursister for deltagerbetalingen for fag, der indgår i fagsammensætninger, der er adgangsgivende til en videregående uddannelse, vil der ikke blive tale om overholdelse af minimumsbetalingen, jf. § 29, stk. 2.

Ved at benytte sig af en af eller begge de nævnte muligheder vil amtsrådet kunne tilgodese disse kursisters likviditet, idet disse kursistgrupper under alle omstændigheder ville være berettigede til tilbagebetaling af deltagerbetaling, hvis de gennemfører »fagpakken«.

Det bemærkes, at ordningen kan indeholde en tidsbegrænsning for den enkelte kursist, således at amtet kan betinge betalingsfritagelsen efter nr. 1 af tilmelding til resten af fagene i fagsammensætningen inden for en angiven årrække fra gennemførelse af det første fag.

Amtsrådsforeningen har erklæret sig indforstået med, at amterne uden kompensation vil påtage sig den økonomiske risiko for merudgifter ved dette forslag som følge af, at ikke alle kursister gennemfører den fagpakke, som de er på vej til.

Til nr. 4 og 5

Ændringerne er en konsekvens af tilføjelsen af et nyt stk. 3.

Else Winther Andersen (V) fmd. Gitte Lillelund Bech (V) Peter Christensen (V)

Tina Nedergaard (V) Louise Frevert (DF) Karina Sørensen (DF) Helle Sjelle (KF)

Else Theill Sørensen (KF) Bodil Kornbek (KRF) Carsten Hansen (S) Frank Jensen (S)

Nicolai Wammen (S) Lene Jensen (S) Thomas Adelskov (S) Aage Frandsen (SF)

Marianne Jelved (RV) nfmd. Pernille Rosenkrantz-Theil (EL)

Tjóðveldisflokkurinn, Inuit Ataqatigiit og Siumut havde ikke medlemmer i udvalget.

Folketingets sammensætning

Venstre, Danmarks Liberale Parti (V)	55*	Enhedslisten (EL)	4
Socialdemokratiet (S)	52	Kristeligt Folkeparti (KRF)	4
Dansk Folkeparti (DF)	22	Tjóðveldisflokkurinn (TF)	1
Det Konservative Folkeparti (KF)	16	Inuit Ataqatigiit (IA)	1
Socialistisk Folkeparti (SF)	12	Siumut (SIU)	1
Det Radikale Venstre (RV)	9	Uden for folketingsgrupperne (UFG)	2

---

* Heraf 1 medlem valgt på Færøerne

Bilag 1**Oversigt over bilag vedrørende L 33**

Bilagsnr.	Titel
1	Henvendelse af 2/10-02 fra VUC Århus
2	Henvendelse af 7/10-02 fra VUC i Vejen
3	Henvendelse af 2/10-02 fra Gymnasieskolernes Lærerforenings lokalbestyrelse i Nordjyllands Amt
4	Henvendelse af 1/10-02 fra VUC Storstrøm
5	Spm. 1 om kommentar til henvendelse af 2/10-02 fra VUC Århus, til undervisningsministeren
6	Spm. 2 om kommentar til henvendelse af 7/10-02 fra VUC i Vejen, til undervisningsministeren
7	Spm. 3 om kommentar til henvendelse af 2/10-02 fra Gymnasieskolernes Lærerforenings lokalbestyrelse i Nordjyllands Amt, til undervisningsministeren
8	Henvendelse af 21/10-02 fra VUC Thy-Mors
9	Spm. 4 om kommentar til henvendelse af 21/10-02 fra VUC Thy-Mors, til undervisningsministeren
10	Kopi af svar på spm. 2, jf. alm. del – bilag 55, om kommentar til henvendelse fra VUC Storstrøm vedrørende deltagerbetaling på VUC, fra undervisningsministeren
11	Spm. 5 om den geografiske fordeling af voksenuddannelses tilbud m.v., til undervisningsministeren
12	Henvendelse af 25/10-02 fra Randers HF & VUC
13	Spm. 6 om kommentar til henvendelse af 25/10-02 fra Randers HF & VUC, til undervisningsministeren
14	Henvendelse af 25/10-02 fra Forstanderforeningen, Gymnasieskolernes Lærerforening og Landsforbundet af Voksen- og Ungdomsundervisere
15	Spm. 7 om kommentar til henvendelse af 25/10-02 fra Forstanderforeningen m.fl., til undervisningsministeren
16	Høringssvar samt høringsnotat, fra undervisningsministeren
17	Henvendelse af 1/11-02 fra SiD og KAD
18	Spm. 8 om kommentar til henvendelse af 1/11-02 fra SiD og KAD, til undervisningsministeren
19	Henvendelse af 30/10-02 fra Pædagogisk Råd ved VUC Vest
20	Spm. 9 om kommentar til henvendelse af 30/10-02 fra Pædagogisk Råd ved VUC Vest, til undervisningsministeren
21	Svar på spm. 1 om kommentar til henvendelse af 2/10-02 fra VUC Århus, fra undervisningsministeren
22	Svar på spm. 2 om kommentar til henvendelse af 7/10-02 fra VUC i Vejen, fra undervisningsministeren
23	Svar på spm. 3 om kommentar til henvendelse af 2/10-02 fra Gymnasieskolernes Lærerforenings lokalbestyrelse i Nordjyllands Amt, fra undervisningsministeren

Bilagsnr.	Titel
24	Svar på spm. 4 om kommentar til henvendelse af 21/10-02 fra VUC Thy-Mors, fra undervisningsministeren
25	Svar på spm. 5 om den geografiske fordeling af voksenuddannelsesstilbud m.v., fra undervisningsministeren
26	Svar på spm. 8 om kommentar til henvendelse af 1/11-02 fra SiD og KAD, fra undervisningsministeren
27	Svar på spm. 7 om kommentar til henvendelse af 25/10-02 fra Forstanderforeningen m.fl., fra undervisningsministeren
28	Svar på spm. 6 om kommentar til henvendelse af 25/10-02 fra Randers HF & VUC, fra undervisningsministeren
29	Henvendelse af 7/11-02 fra Peter Gug-Kjeldsen, Nakskov
30	Spm. 10 om kommentar til henvendelse af 7/11-02 fra Peter Gug-Kjeldsen, Nakskov, til undervisningsministeren
31	Spm. 11 om, hvor mange personer der ikke kan tage VUC-kurser, hvis der ikke gives offentligt tilskud til deltagerbetaling og gebyrer, til undervisningsministeren Spm. 12 om forslag til hjælp til f.eks. enlige mødre med at betale deltagerbetaling og gebyrer i forbindelse med VUC-kurser, til undervisningsministeren
32	Spm. 13 om konsekvenserne de første 3 år efter lovforslagets ikrafttræden, til undervisningsministeren
33	Tidsplan for udvalgets behandling af lovforslaget
34	Spm. 14 om størrelsen af besparelsen på VUC-området i forbindelse med vedtagelsen af L 130 (folketingsåret 1999-2000), til undervisningsministeren Spm. 15 om merudgiften som følge af ændringerne i henhold til finanslovsaftalerne for 2001 af brugerbetalingen på VUC, til undervisningsministeren Spm. 16 om erfaringerne med indførelse af brugerbetaling, til undervisningsministeren Spm. 17 om antallet af CPR-numre på henholdsvis AVU, hf og VUC i 2001, til undervisningsministeren Spm. 18 om antallet af årskursister på henholdsvis AVU, hf og VUC i 2001, til undervisningsministeren Spm. 19 om antallet af deltagere på AVU og hf, der modtog SVU i 2001, til undervisningsministeren Spm. 20 om antallet af deltagere på AVU og hf, der modtog SU i 2001, til undervisningsministeren Spm. 21 om, hvordan beregningen af merudgiften er foretaget, til undervisningsministeren
35	Henvendelse af 13/11-02 fra SiD
36	Spm. 22 om kommentar til henvendelse af 13/11-02 fra SiD, til undervisningsministeren
37	Henvendelse af 17/11-02 fra Landssammenslutningen af Kursusstuderende
38	Spm. 23 om kommentar til henvendelse af 17/11-02 fra Landssammenslutningen af Kursusstuderende, til undervisningsministeren
39	Henvendelse af 13/11-02 fra Kursistrådet VUC Odense m.fl.
40	Spm. 24 om kommentar til henvendelse af 13/11-02 fra Kursistrådet VUC Odense m.fl., til undervisningsministeren
41	Årsrapport for kursusåret 2001/2002 fra VUC Sønderjylland
42	Henvendelse af 19/11-02 fra Mette Skrædderdal, Fakse

Bilagsnr.	Titel
43	Spm. 25 om kommentar til henvendelse af 19/11-02 fra Mette Skrædderdal, Fakse, til undervisningsministeren
44	Spm. 26 om kommentar til årsrapport for kursusåret 2001/2002 fra VUC Sønderjylland, til undervisningsministeren
45	Svar på spm. 9 om kommentar til henvendelse af 30/10-02 fra Pædagogisk Råd ved VUC Vest, fra undervisningsministeren
46	Svar på spm. 10 om kommentar til henvendelse af 7/11-02 fra Peter Gug-Kjeldsen, Nakskov, fra undervisningsministeren
47	Svar på spm. 11 om, hvor mange personer der ikke kan tage VUC-kurser, hvis der ikke gives offentligt tilskud til deltagerbetaling og gebyrer, fra undervisningsministeren
	Svar på spm. 12 om forslag til hjælp til f.eks. enlige mødre med at betale deltagerbetaling og gebyrer i forbindelse med VUC-kurser, fra undervisningsministeren
48	Svar på spm. 13 om konsekvenserne de første 3 år efter lovforslagets ikrafttræden, fra undervisningsministeren
49	Svar på spm. 14 om størrelsen af besparelsen på VUC-området i forbindelse med vedtagelsen af L 130 (folketingsåret 1999-2000), fra undervisningsministeren
	Svar på spm. 15 om merudgiften som følge af ændringerne i henhold til finanslovs-aftalerne for 2001 af brugerbetaling på VUC, fra undervisningsministeren
	Svar på spm. 16 om erfaringerne med indførelse af brugerbetaling, fra undervisningsministeren
	Svar på spm. 17 om antallet af CPR-numre på henholdsvis AVU, hf og VUC i 2001, fra undervisningsministeren
	Svar på spm. 18 om antallet af årskursister på henholdsvis AVU, hf og VUC i 2001, fra undervisningsministeren
	Svar på spm. 19 om antallet af deltagere på AVU og hf, der modtog SVU i 2001, fra undervisningsministeren
	Svar på spm. 20 om antallet af deltagere på AVU og hf, der modtog SU i 2001, fra undervisningsministeren
	Svar på spm. 21 om, hvordan beregningen af merudgiften er foretaget, fra undervisningsministeren
50	Svar på spm. 22 om kommentar til henvendelse af 13/11-02 fra SiD, fra undervisningsministeren
51	Svar på spm. 23 om kommentar til henvendelse af 17/11-02 fra Landssammenslutningen af Kursusstuderende, fra undervisningsministeren
52	Svar på spm. 24 om kommentar til henvendelse af 13/11-02 fra Kursistrådet VUC Odense m.fl., fra undervisningsministeren
53	Svar på spm. 25 om kommentar til henvendelse af 19/11-02 fra Mette Skrædderdal, Fakse, fra undervisningsministeren
54	Svar på spm. 26 om kommentar til årsrapport for kursusåret 2001/2002 fra VUC Sønderjylland, fra undervisningsministeren
55	Spm. 27 om årsrapporten fra VUC Sønderjylland, til undervisningsministeren
	Spm. 28 om, hvilke konkrete initiativer ministeren agter at iværksætte, så amtsrådene overholder § 2, til undervisningsministeren
	Spm. 29 om deltagerbetaling, til undervisningsministeren
	Spm. 30, om ministeren mener, det med lovforslaget er blevet nemmere at gå fra at være bistandsklient til at være bankdirektør, til undervisningsministeren

Bilagsnr.	Titel
	Spm. 31 om specificering af fortjenesten på henholdsvis stat, amt og kursist, til undervisningsministeren
56	Ændringsforslag samt betækningsbidrag fra undervisningsministeren
57	1. udkast til betænkning
58	Svar på spm. 27 om årsrapporten fra VUC Sønderjylland, fra undervisningsministeren
	Svar på spm. 28 om, hvilke konkrete initiativer ministeren agter at iværksætte, så amtsrådene overholder § 2, fra undervisningsministeren
	Svar på spm. 29 om deltagerbetaling, fra undervisningsministeren
	Svar på spm. 30, om ministeren mener, det med lovforslaget er blevet nemmere at gå fra at være bistandsklient til at være bankdirektør, fra undervisningsministeren
	Svar på spm. 31 om specificering af fortjenesten på henholdsvis stat, amt og kursist, fra undervisningsministeren